

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek
Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:
FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für
Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:
FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 7. JUNI 1976 • EL, D-6 FRANKFURT/M 70 POSTFACH 70 0103 • Nr. 23.

Finsko, doklad sovětské politiky

Zdalo by se, že vláda, utvořená z pěti politických stran mající za sebou většinu parlamentu, má nejlepší předpoklady pro klidnou práci. Chyba lávky. Jinde snad, ale bohužel ne dnes, v dnešním Finsku. Když byla před několika měsíci rozpuštěna zdejší úřednická vláda a na její místo nastoupila takzvaná vláda krizová, vedená premiérem Miettunenem, složená se zástupců sociálních demokratů, demokratického svazu finského lidu, jehož hnací silou je zdejší komunistická strana, agrární strany středu, liberálů a švédské lidové strany, nacházela se země ve stavu politického a hlavně hospodářského chaosu. Situace nebyla záviděníhodná. Obchodní deficit stále dosahuje astronomických hodnot, 90.000 lidí je bez práce, průmyslová produkce se těžce vzpamatovává z prodělané krize, a daňové zatížení občanů se pomalu ale jistě zvyšuje. Nové vedení státu si tehdy vytkló dva hlavní úkoly. Snížit nezaměstnanost, a pokusit se udržet inflaci v mezích 7-mi procent, když slíbených 5 procent prokázalo být nehoráznou utopií. Tento program schválily všechny zúčastněné strany. Když se ale začalo jednat o prostředcích, jakými vytyčeného cíle dosáhnout, jednomyslnost jako úderem čarového proutku zmizela. Otázka inflace byla momentálně odsunuta do pozadí, a nadále je v platnosti zmrazení cen. Takzvaný nezaměstnanecský problém představuje hodnotu zhruba dvou až tří miliard marek.

Stále však chyběla víc než miliarda. Sociální demokraté navrhli zvýšení daně z lesů, oproti čemuž se rázně postavila samozřejmě, kdo jiný, agrární strana. Komunisté viděli řešení zase ve zvýšení podnikových a majetkových daní. Ani tento požadavek se nesešel s náležitou odezvou. Již v té době prohlásili zástupci stalinistického křídla komunistické strany, že by byl čas odejít z vlády, což by v praxi znamenalo novou vládní krizi. A tehdy byl oživen návrh, spásné řešení, zvýšit daň z obratu ne o jedno, jako bylo dříve navrhováno, ale hned o dvě procenta. S tímto návrhem souhlasili všichni, až na komunisty. Tato daň je ve Finsku jedna z nejnižších v západní Evropě. Proč, ptal se všechen tisk, komunisté tak divoce protestují proti daní, která je nejpoužívanější daňovou formou v tzv. socialistických státech?

Odpověď zněla, že tato daň, uplatněná v kapitalistických státech, prohlubuje třídní a majetkové rozdíly mezi lidem. Logika vskutku prapodičná. Po nekonečném dohadování došla premiéru Miettunenovi trpělivost. "Chci závěrečná stanoviska k daní z obratu od všech stran ve středu 12-tého května. V případě, že nedosáhnou jednomyslného schválení požádám prezidenta, aby mě zbavil funkce premiéra a rozpustil vládu". Tolik Miettunen. Stalo se, jak všichni očekávali. Komunisté vyslovili svůj nesouhlas a ve čtvrtek 13-tého května podala vláda demisi. V tomto okamžiku se ale do věci vmísil se svou známou vehemencí starý šéf, prezident Kekkonen.

Pozval si zástupce jednotlivých stran na pohovor a oznámil, že, prozatím demisi nepřijímá, a dal k projednání jednu jedinou otázku: Je vaše strana ochotna pokračovat ve vládní koalici v tom případě, že komunisté budou hlasovat proti zvýšení daně z obratu? Komunisté, sociální demokraté, liberálové a strana středu, která zároveň navrhla Kekkonenovi nominaci v budoucích prezidentských volbách, se vyjádřili kladně. Opět se tu projevil jeden z rysů zdejší politiky; prezident je ten, kdo má poslední slovo. A jak se zdá, nikdo se neodvážil odporovat. Bůh ochraňuj naši zemi až Kekkonen odstoupí, povzdechli si v úvodníku Turun Sanomat a zároveň poznamenali: Je nepochopitelné, proč se nejvyšší vedení státu snaží mocí udržet komunisty ve vládě. Tato strana dokázala, více než kdykoli dříve, že nemá odvahu ani chut' vzít na sebe nejmenší zodpovědnost, spojenou s vedením státu. Ba snaží se všemi silami sabotovat společenský a ekonomický vývoj. V tomto duchu komentoval i ostatní nesocialistický a část sociálně demokratického tisku.

Před okupací Libanonu?

Syrská armáda, podporovaná množstvím tanků a včetně nejmodernější výzbroje překročila hranice hluboko do území Libanonu směrem Damašek-Bejrút na sever — na pomoc křesťanské armády, která je v této části Libanonu již po několik měsíců obklíčena palestinskými záškodníky a libanonskými mosity. Celá akce se udála právě za návštěvy sovětského ministerského předsedy Kosygina v Sýrii, čímž Moskva bude pravděpodobně kompromitována.

Oficiálním důvodem ze strany vlády Sýrie k překročení hranic Libanonu bude asi uvedena snaha ukončit občanskou válku v Libanonu za každou cenu. Jistě ale také je, že za celou dobře uvažovanou a domyšlenou akcí jsou i zájmy, které nemají s likvidací bojů v Libanonu naprosto nic společného, jinými slovy, že skutečný důvod k této akci, Moskvou plně podporované, má účel mnohem hlubší, který bude jistě také souviset s celkovým uspořádáním na Středním východě a i s neochotou Izraele vyklidit ji okupované území. Izrael sice vojenskou akci Sýrie odsoudila, avšak s prohlášením, že vojenskou intervencí Sýrie není ze stanoviska vojenského znepokojena.

A co se reakce svobodného světa týče, včetně Spojených států, obáváme se, že celá akce bude posuzována oprávněně jako snad jediná možnost zastavení krvavých bratro-

vraždných bojů v Libanonu — a bez jediného slova tolerována. Tolerancí máme na mysli to, když k vojenské akci Sýrie nebude vyjádřeno žádné stanovisko.

A obáváme se, že nedlouhá budoucnost dokáže, že i tato akce nebyla nejenom v zájmu uklidnění poměrů ve světě — ale dokonce ani v zájmu samotného Středního východu, natož Libanonu.

FIN

Rozděl a panuj!

Sovětský premiér pobyl v Iráku a v Sýrii a účelem jeho návštěvy byl pokus upevnit pozici SSSR v této oblasti. Obě země, vyzbrojené sovětskými zbraněmi, jsou dnes, po patrně nezhoditelné roztržce Egypta s Moskvou, jedinými arabskými "přáteli" Kremlu. Obě země však zároveň, což právě dokazuje složitost středněvýchodní a mezarabské situace, jsou tuhými nepřáteli. Sýrie tímto nepřátelstvím trpí víc: Irák zastavil v dubnu přítok své ropy do syrské rafinerie v Homsu (budované, mimochodem, s výraznou československou pomocí) a do přístavu Banias. Saudská Arábie — vůdce konservativních arabských zemí — vypomáhá sice Sýrii svou ropy, ale chce ji přimět ke smíru s Egyptem. Tomu chce Moskva zuby nehty zabránit. Podle osvědčeného "rozděl a panuj" — chce učinit Sýrii zcela závislou na sobě. Průběh Kosyginovy návštěvy nenaznačuje v tomto směru žádný zvláštní úspěch.

VOLBY V ITÁLII A NATO

Nadcházející volby v Itálii a možnost komunistické účasti v římské vládě působí starosti také Severoatlantickému obrannému společenství. Proselechlo se to z dobře informovaných britských míst. Mnoho západních diplomatů pokládá nejistotu italské politické situace za nejvážnější politickou hrozbu, které teď čelí NATO. Britští diplomati vypracovali stručný dokument, který osvětluje názory na tuto věc. Podle nich by bylo chybou, kdyby NATO nabízelo Italům rady, jak mají řídit vlastní záležitosti a rozhodnout o tom, jakou vládu chtějí. Britové soudí, že Italové pochopí, že jejich červnové rozhodnutí bude mít dalekosáhlé důsledky pro italskou společnost a životní zájmy Itálie. Jak dále uvedli zmínění informátoři, nejsou další komunistické zisky ani účast komunistů příští vlády nevyhnutelné; nel-

ze rovněž předvídat, jak by partneři reagovali, kdyby k tomu skutečně došlo. Záviselo by to na daných okolnostech. Nicméně by vyvstal vážný problém, jak sloučit demokratické ideály a praktiky se stranou, která se hlásí k marxismu-leninismu. Vnučují se však i jiné vážné otázky — například, zda by uplatňování komunistické politiky v Itálii bylo slučitelné se závazky Itálie v Evropském společenství a tudíž s dalším hospodářským prospěchem, který má Itálie ze společného trhu a jenž je pro ni tak důležitý, nebo jak by Itálie mohla nadále přispívat k společné obraně NATO, kdyby byli v její vládě vůdcové strany, kteří mají úzké vztahy ke komunistické straně Sovětského svazu. Severoatlantická smlouva neobsahuje žádnou doložku — která by dovolovala vyloučení členského státu. Italská

komunistická strana opětovně ujistila, že by respektovala NATO a že by usilovala jen o některé změny, kdyby spolu-rozhodovala v příští vládě.

RUDÝ PŮST

Nikoli z náboženských, ale ryze hospodářských důvodů má Moskva bezmasý den. Je jím čtvrtek. V ten den kantiny a restaurace podávají jenom ryby, zeleninová a moučná jídla. Opatření postihne co nejdříve všechna sovětská města. Po loňských špatných žních muselo Rusko drasticky snížit stav dobytka. Na podzim — podle zahraničních znalců — bude muset SSSR opět nakoupit ve velkém maso na Západě. Právě teď uzavřel smlouvu s Novým Zélandem na dovoz 35.000 tun hovězího.

O ČESKOSLOVENSKU

Přímá linka do Francie

Na základě mezistátní dohody Francie-ČSSR bylo uvedeno do provozu automatické obousměrné telefonní spojení Praha-Francie, tedy volat lze jenom z Prahy, zato do všech francouzských měst. Pro zajímavost: účastníci pražské telefonní sítě vstupují do mezistátní sítě vytvořením čísla 90, následuje pak volba směrového čísla Francie a čísla účastníků v národní síti. Informace o číslech francouzských stanic poskytuje mezinárodní telefonní a telegrafní ústředna v Praze.

Kalifornie — Měsíc — ČSSR

Velký československý úspěch: Operátoři rádioklubu Svazarm z Prahy 5 navázali po dlouholeté přípravě 23. května pomocí odrazu signálů od měsíčního povrchu oboustranné spojení s kalifornskou stanicí WA 6 LET. Toto spojení je nejen první v Československu, ale vůbec v socialistických zemích. Na úspěchu mají zásluhu i pracovníci Ondřejovské observatoře — kteří k experimentu zapůjčili parabolický reflektor o průměru 7,5 metru.

Využití vltavínů

Jihočeské vltavíny — přírodní křemičitá skla dosud neznámého původu (snad vznikly při dopadu velkého meteoritu nebo kometky roztažením hornin v místech dopadů) jsou ze všech tektitů nejkrásnější. Jsou čiré a zeleně v šesti různých odstínech. Mají tvar kapek, disků, tyčinek nebo kuliček a jejich povrch je zajímavě zbrzděn. To vše vzbudilo zájem českých šperkařů a tak nyní podle návrhu umělců turnovského podniku Granát vznikají z vltavínů brože, přívěsy a prsteny.

Cikánský baron,

tato populární libivá opereta bylo představení, s nímž bratislavské divadlo Nová scéna úspěšně hostovalo v Holandsku a Německé spolkové republice.

Nejstarší

svého druhu v Evropě je střední průmyslová škola sklářská v Kamenickém Šenově. Letos slaví už své stodvacáté výročí. Za tu dobu vychovala řadu významných odborníků.

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 326-1998. Vedoucí redaktor: J. Martinek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL. D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Nově pro škodorku

Československý podnik Motor, který je monopolním čs. výrobcem automobilového příslušenství zahájil seriovou výrobu nového karburátoru pro osobní auta Škoda 724. Nový karburátor snižuje obsah škodlivin ve výfukových plynech, pomáhá hospodárnějšímu provozu spalovacích motorů, vylučuje samozápaly a zlepšuje teplý start.

Nikdo nebyl zraněn

při dopravní nehodě, k níž došlo v nedávných dnech v Československu. Elektrická lokomotiva a pět vagonů nákladního vlaku jedoucího z Pardubic, vykolejily ve stanici Kolín. Škoda je 200 tisíc korun, příčina se vyšetřuje a že se nikomu nic nestalo, je malý zázrak: nástupiště byla plná lidí.

Po čtyřech letech

přestavby byl otevřen chvalně známý pražský hostinec a nyní i první malostranský hotel "U tří pšerosů." Tradice této hospody se začíná již na počátku 17. století. V hotelovém prostoru bylo vybudováno celkem 15 jedno — a dvoulůžkových pokojů, v restaurační části je celkem 65 míst u stolů. Interiér byl citlivě přizpůsoben původní podobě a vybaven kopie- mi renezančního nábytku. Z oken hotelu se mohou hosté kochat, za nejtvrďší valuty, pohledy na Pražský hrad, Kampu, Karlův most a malostranské střechy, které jsou téměř na dosah ruky. Ale — jedna vlaštovka léta nedělá!

Pamětní stříbrné stohoriny

ke stému výročí úmrtí slovenského básníka Janka Krále byly dány do oběhu poslední května. Autorem uměleckého návrhu je akademický sochař Andrej Peter.

Fox ve Stěti

Samotný počítač Fox začne brzy v papírnách ve Stěti řídit výrobu pytlového papíru na novém stroji, který je dlouhý 110 m, vysoký 11,7 m a je vybaven nejmodernějšími technickými prvky. Ty umožní výrazně zlepšit kvalitu výroby. S kapacitou 100.000 tun pytlového papíru za rok je to druhý nejvýkonnější papírenský stroj v republice.

V CANNES BEZ SOVĚTŮ

V lázeňském městě Cannes na francouzské Riviéře probíhal filmový festival. Tentokrát bez sovětské účasti; zastupci sovětské kinematografie, kteří svou účast na festivalu odřekli, si stěžovali, že je porota, sestávající z program festivalu, diskriminuje, a že odmítla filmy, které Sověti hodlali na festivalu uvést, vedena "estetickým

NEJVVYŠŠÍ BEZPEČNOST!

"Chyby ke kterým došlo na mnichovské letní olympiádě se už nesmějí nikdy opakovat. V Montrealu budeme naše atlety střežit jako oko v hlavě". To jsou slova doktora Uriela Simrina, jednoho z nejvlivnějších činitelů izraelského sportu a mnoholetého ředitele mezinárodně renomované sportovní školy Wingate nedaleko Tel Avivu na pobřeží Středozemního moře. Nikdo z izraelských sportovních funkcionářů nerad hovoří o událostech 5. září 1972, kdy přišlo o život v mnichovské olympijské vesnici a později na letišti ve Fürstentalsbrucku jedenáct členů izraelské výpravy; ale ještě méně mluví o bezpečnostních opatřeních, která mají letos chránit jejich občany před podobnými teroristickými akcemi v Montrealu. Před čtyřmi roky přijelo do bavorského hlavního města 13 atletů, kanadská výprava bude beze sporu početnější, protože na letošní olympijské hry pojede také izraelské fotbalové mužstvo — to je již samo o sobě 18 hráčů — kteří porazili v kvalifikaci Jižní Koreu a Japonsko. Největší naděje na získání první olympijské medaile v historii izraelského státu vůbec má pak 24letá lehká atletka Ester Schachmarová-Rotová, jediná z mnichovské výpravy, která pojede letos i do Montrealu.

Čs.-sovětské dohody

byly nedávno podepsány v Moskvě — navíc v obvyklým ročním a pětiletým. Tykají se výstavby elektrického vedení o napětí 750 kilovoltů mezi městy Vinnica na Ukrajině a Albertisa v Mad'arsku, a založení střediska pro výuku odborníků v civilní letecké dopravě v Ulanovsku v SSSR.

ZAJÍMÁTE SE O DENÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doha, kdy věnovaly božské místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lehké unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

snobismem" a "snahou způsobit skandál".

Francouzské vedení canneského festivalu ovšem kontroverzi vysvětlilo jinak: Sověti se neohodlali podřídit výběrové komisi a předvést jí filmy, které pro festival navrhovali. Cela záležitost má ovšem, jak se ukazuje, hlubší pozadí. Konkrétně usilovali zástupci sovětské kinematografie uvést v Cannes dva filmy, kirgizský film "Bílá pára" režiséra Šamšijeva a snímek leningradského studia filmů "Jediný", režiséra Cheifice. Canneská výběrová jury — snažíc se, na tom není nic zvláštního, o co nejzajímavější program festivalu — na to reagovala tím, že vyslovila svá vlastní přání: dostat na festival snímek "Zrcadlo", dnes pětáctiletého režiséra Andreje Tarkovského, který natočil i vynikající a světově proslulé, ale oficiálně sovětskými orgány ne právě nejkladněji přijaté filmy "Ivanovo dětství" "Ivan Rubljov" a "Solaris". Jeho poslední film "Zrcadlo" je pokusem o jakousi dokumentární autobiografii. Promítal se v Moskvě jen velice krátce, vzbudil však přesto velkou pozornost. Sovětská kritika ho odmítla pro jeho přílišnou subjektivistickou nostalgicitu a privátnost, a z toho prý pramenící nelidovost.

Druhý film, který si canneská porota přála uvést, byl snímek Jelena Klimova na rasputinovské téma "Agonie". Režisér, který se učil u Michaila Romma, se pokusil pravdivě rekonstruovat atmosféru carského dvora roku 1916 a zbavit démonického klišé temnou postavu zázračného mnicha Rasputina. Toto téma, je, jak se zdá, pro Moskvu dodnes tabu. Jak řekl oficiální mluvčí canneského festivalu Maurice Bossy, výběrová porota se snažila, aby se do Cannes dostalo to nejlepší ze sovětské současné filmové tvorby, bohužel marně.

Jednou větou

V Bratislavě zasedala stálá komise RVHP pro devizové a finanční otázky, za účasti Jugoslávie a Kuby. • Skupinu kanadských novinářů a umělců pozvala čs. vláda s cílem, prý zlepšit vzájemnou informovanost v duchu závěrů helsinské konference. • Nebývalá sucha zdržela jednání cukrovky, takže, když konečně zapršelo, musely do pole opět občanské brigády. • I Československo se zúčastnilo mezinárodního veletrhu v Nikosii, který byl slavnostně zahájen kyperským prezidentem Makariosem. •

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfrstr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo obdržet čistou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukázkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připsíte na složenkou výše uvedeně postscheckkonto, tedy: 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M. Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obestras, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P3622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46. —, pololetně DM 23. —, čtvrtletně DM 11.50. Ve Švýcarsku SFr. 50.00, pololetně SFr. 25.00, čtvrtletně SFr. 13.00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu

EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přihlašuji se za odběratele EL a předplatné zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50.00, pololetní Sfr. 25.00, čtvrtletní Sfr. 13.00 nebo přepočít v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

Rusko před 90ti lety

JOSEF KOŘENSKÝ

Jedním z Čechů, kteří již před mnoha lety cestovali po celém světě byl Josef Kořenský. Cestování bylo tehdy mnohem obtížnější i pomalejší než dnes a pro ty, kteří si je mohli dovořit i lacinější než dnes. V roce 1887 navštívil J. Kořenský též Rusko, takže příštího roku uplyne od této cesty již 90 let. Na cestu měl 10 týdnů a 1000 zlatých. Naše čtenáře bude jistě zajímat co v Rusku viděl, zažil a co o tom napsal. Kolik se toho od té doby ve světě změnilo...

V městech, jako jsou Brest a Smolensk, okoušíme ruskou kuchyní. V nádražních restauracích platilo se tehdy za vydatný pokrm masitý 35 až 50 kopejek, což bylo o málo více než našich krejcarů.

V proslulém hotelu moskevském byl výborný oběd za 1 rubl a 25 kopejek, tedy ani ne za tři koruny podle našich peněz.

Laciněji se živilí pocestní na menších stanicích železničních. Četné prodávачky čekaly již na vlak a nabízely pasažérům celé pečené kachny po 35 kopejkách a celou pečenou husu za 40 kopejek, což jest asi 1 koruna. Živoú každnu prodávaly za 15 kopejek, bochník chleba za 10 kopejek, tedy asi za 22 haléře.

Z Moskvy do Nižního Novgo-

rodu své cestě velkou lžící a přece jsem neplatil za talíř kaviáru více než 1 rubl, tedy něco málo přes dvě koruny.

Jesetří maso a kaviár prodávaly se na kazaňském tržišti na pudy. Za jeden pud (asi 16 kg) jesetra se platilo pouze 10 rublů, tedy přes 20 korun, a za jeden pud kaviáru zrnitého 48 rublů, což bylo asi 100 našich korun. Stál tedy 1 kg kaviáru asi 6 korun.

Na další cestu k Uralu užijeme z Kazaně opět skvělé parolodi, poplujeme po Volze a po Kamě dva dny a jednu noc, zakotvíme na devatenácti stanicích, vykonáme tak skoro jedenáct set verst, což jest o málo více v kilometrech, a budeme hosty města a kraje, jehož jméno přenesl anglický zeměpýtec také na geologický útvar, prozkoumaný tam zvláště podrobně a nazvaný permský. Salon naší parolodi, která nesla nápis Perm, honosil se pořádkem a lodní kuchyně uspokojovala každého pasažéra. Za oběd o čtyřech chodech platilo se 1 rubl, za pečeného tetřeva 40 kopejek, za láhev krymského vína 85 kopejek, za láhev francouzského vína 1 rubl, tedy o něco více než dvě koruny.

Z tváří mnohých lidí, s kterými se v Permi setkáváme, vyhlížejí už známky žlutého plemene, protože jsou někteří Permjani, jiní Voťakové a Tataři. Opouštím zase město Perm, nasedám do vlaku a budu čísti za nového jitra na sloupu s mosaikovým nápisem: Evropa-Asie, věda dobře, že jsme dostihli hranice, kde se stýkají dva světy.

O šesté hodině ranní opouštím na urálské stanici Kušva, železniční vůz, abych se vydal k vrcholku hory nazvané Blagodat'. Z otevřených lomů toho kopce odnášel jsem kousek magnetové rudy pro smíchovskou školu a vzpomínal jsem na svého učitele zeměpýty, na profesora Krejčího. Brzy poté odvážela mu pošta pozdravení do Prahy.

Listek šťastně jednoho odpoledne došel, ale nezastal adresáta už živého. Profesor Jan Krejčí zemřel právě v ten den ráno. Bylo to 1 srpna 1887.

Hornická osada Kušva byla osídlena za mé návštěvy asi dvěma tisíci lidmi, hlavně havíři, kteří našli práci v dobývání magnetovce a v železárnách. Tehdy mi nenapadlo ani ve snách, že později znám o dvacet let později největší magnetitové bány

na světě ve švédských končinách chladného Laponska. Znamenitou tuto železnou rudu roztápějí ve svých vysokých pecích i naše Vítkovice.

V Kušvě se ohlížel cizinec po hotelu marně a spokojil se, mohl-li nocovati v některém numěře soukromé rodiny. Za přenocování jsem platil méně než rubl. Stravu bylo lze dostati v Hornickém klubu. Pokrm se prodávaly lacino, protože se kupoval funt neboli půl kilogramu hovězího masa za 9 kopejek, tedy asi za 10 krejcarů, skopové maso za 3 kopejky, telecí za 7 a vepřové za 8 kopejek.

Masitá jídla jsem zapíjel v Kušvě pivem, které vařil český sládek Pinkava, zaměstnaný v urálském pivovare velmožného Poláka Poklevského. Když jsem se později s tímto starým pánem sešel, mluvil se mnou pouze polsky a vzpomínal na své krušné počátky. Jeho známí mně řekli, že zaměstnává ve svých železárnách, zlatodolech a jiných podnikcích na tisíce lidí. Přítahovala-li mne do Kušvy magnetová hora, vábila mě k sobě ještě více Urálsko-sibiřská výstava, která se právě na několik neděl otevřela v Jekatěrinburku. Železnice mě tam dopravila z Kušvy za šest hodin.

Za slunného rána potěšovali v pasekách při trati běláskové, babočky a otakárkové jako u nás a zasedali střídavě na červené květy vrbek, nazývaných u Rusů ivančaj.

Předností výstavy bylo, že mohl divák vidět tábory různých pronárodů kočovných s veškerou domácností. Návštěva jekatěrinburských brusíren budila ve mně vzpomínky na broušení kamenů v Turnově. V myslí se mi vynořovala též postava turnovského rodáka, Michala Kotlera. Muž ten se vydával s broušenými kameny do Ruska častěji, záleželo se zvláště českými granáty, kunoval za ztržené peníze kožíšiny astrachánských beránek a dobře je ve vlasti zase prodával. Jednou se odvážel až do Jekatěrinburku, ba dostal se také k řece Jeniseji a vrátil se v březnu 1842 do Turnova, kde žil až do své smrti. Zemřel v tom svém rodišti roku 1879.

Psalo se 3. srpna, čili podle ruského kalendáře 22. července, když mě odvázel vlak z Jekatěrinburku do Tumeně. Podél trati hojnost lesů, a proto se vztápěly parostroje dřívím. Lidská osada málokde. Nejedna stanice byla pouhým domkem strážným. Na zdělané půdě dozrával oves, ječmen a žito, a kvedl hrách.

Novým jitrem ukazoval tepleměr 13 stupňů Celsiových. V Tumeni jsem oslovil ná-

(Pokrač. na str. 5.)

K případu teroristky Meinhofové,

kteřá spáchala sebevraždu ve Stammheimském vězení nedaleko Stuttgartu, kde zároveň už téměř rok probíhá soud s ní a jejími třemi společníky Andreasem Baaderem, Janem Carlem Raspem a Gudrun Enslinovou.

Za vinu je jim kladena celá řada zločinů, od přechovávání zbraní, vylupování bank, bombových útoků, až k zabíjení a vraždě. Jeden z tak zvaného tvrdého jádra jejich tak zvané frakce Rudé armády, Holger Meins, zemřel v listopadu 1974 ve vězení na následky hladovky — což tehdy vyvolalo řadu demonstrací mezi levicovými sympatizanty této skupiny a odvetné teroristické akce, k nimž se její stoupenci veřejně přihlásili: dosud nezjištění atentátníci zastřelili prezidenta západoberlínského soudu, sociálního demokrata Günthera Drenckmanna, a v dubnu 1975 následovala akce další: členové takzvané "Úderné jednotky Holgera Meinse" vnikli do budovy západoněmeckého velvyslanectví ve Stockholmu a žádali vydání dvaceti šesti vězňů teroristů, mezi nimi i Baadera a Meinhofové. Orgány Německé spolkové republiky jejich vydírání neustoupili, přepad si však vyžádal smrt dvou členů velvyslanectví a jednoho teroristy. Zločinci však byli uvězněni — a v současné době stojí také před západoněmeckým soudem. Úspěšnější byla další akce teroristů, únos západoberlínského politika křesťansko-demokratické strany Petra Lorenze, při němž dosáhli teroristé propuštění několika svých vězňů spolubojovníků, kteří byli odsunuti do Jemenu.

Také sebevražda Ulriky Meinhofové vyvolala obavy, že poní dojde k násilnostem, což se i částečně potvrdilo; došlo k několika bombovým útokům na různé úřední budovy Německé spolkové republiky, například v Římě, v Paříži a v Toulouse, několik desítek či stovek přívrženců Frakce Rudé armády demonstrovalo v západním Berlíně, ve Frankfurtu nad Mohanem a před stuttgartským soudem, bomba vybuchla jednou večer u budovy rozhlasové stanice americké armády v Mnichově. Následek: věčné škody, ale i několik vážně zraněných osob. Ale nejen to: mnozí se znovu uvědomili, že teroristické hnutí, kolem kterého se v poslední době jakoby slehl popel, není ani zdaleka mrtvé, jak se začalo předpokládat, a že je mezinárodně organizované.

Sebevražda Ulriky Meinhofové, která byla nalezena oběšená ve své civilně zařízené cele ve Stammheimské věznici v neděli ráno, je nepochybně obestřena tajemstvím. Přestože v noci ze soboty na neděli bylo z její cely slyšet tlučení na psací stroj, nebyl nalezen žádný její dopis na rozloučenou či nějaká politická závěť, což je v případě tak politicky angažovaného člověka více než podivné. Její druhové, spoluvězni a obhájci i její sestra tvrdí, že nic jí nebylo tak vzdáleno, jako sebevražda, a obviňují z její smrti, ať už přímo či nepřímo, západoněmecký stát. Na druhé straně se proslechlo, že v poslední době došlo mezi ní a jejími spoluvězni k vážným názerovým neshodám: Sebevražedné sklony Ulriky Meinhofové nevylučuje ani britský duchovní Paul Oesterreicher, který se jejím případem důkladně zabýval. Oesterreicher prohlásil, že Ulrika Meinhofová ztratila jakoukoli naději, že se dají její myšlenky uskutečnit tím způsobem, jak si to představovala, a tím i jakýkoli smysl života. Doslova o ní řekl, že to byl první člověk, s nímž se v životě setkal, který "byl absolutně neschopný jakéhokoli optimismu".

Ať tak či onak, ona i její druhové, v tom se pozorovatelé shodují, dospěli zřejmě k názoru, že je iluzorní zvrátit moderní demokratickou společnost pomocí násilných městských bojůvek a partyzánského boje, jako se to podařilo na Kubě z Batišovy diktatury, a že teroristické akce už nemají ani zdaleka takový ohlas mezi levicovými radikály jako kdysi. Historie Ulriky Meinhofové je podle nich historií hnutí, které ona zastupovala a jehož myšlenky rozvíjela; vyvíjelo se od pacifismu k politické žurnalistice, od teoretického hlásání násilí k jeho praktickému provádění, od násilného ničení — k sebezníčení.

Byla tedy sebevražda Ulriky Meinhofové výrazem jejího protestu, jejím pokusem teroristické hnutí oživit a dát mu nový podnět, nebo výrazem definitivní desiluse?

2 X z Jižní Ameriky

Granma, denník komunistické strany v Havaně, oznámil, že v důsledku sucha, zvýšené světové spotřeby a vyšších dovozních cen byl měsíční příděl rýže snížen ze šesti na pět liber. Rýže stojí na Kubě pouze 20 centů libra a Kubánci jsou hrdi na to, že problém nedostatku této základní potraviny neřeší zvyšováním cen "jako se to dělá v kapitalistických zemích."

Podle hlášení z Buenos Aires z 20. dubna, byla nedaleko výletního města Cascallares v okresu Moreno nalezeno 14 mrtvol vůdců komunistických extremistických organizací z Argentiny, Chile, Uruguay a jiných zemí, kteří se zde zúčastnili schůze t. zv. "Revolutionary Coordination Junta." Podle informovaných zdrojů došlo k masakru poté, když příslušníci armády a policie udělali prohlídku rezidenčních budov v Moreno, kde se revolucionáři scházeli.

JEDNÁNÍ DO NEKONEČNA

V Bruselu — hlavním sídle Evropského společenství — nikterak nepřekvapilo, že ministři zahraničí devíti členských států opět nebyli s to vyřešit otázku prvních přímých voleb do evropského parlamentu. Ve skutečnosti nikdo neočekával — že by se neformální rozhovory na zámku De Senningem u Lucemburku, ukázaly něčím víc než jen dalším potvrzením dosavadních pozic a taktizováním jedněch s cílem získat výhody nad druhými. Ministři, kteří dobře vědí — jak vzrůstá kritika Evropského společenství v západoevropském tisku a jak tato organizace ztrácí na věrohodnosti mezi širokou veřejností, sdělili novinářům, že jejich schůzka zlepšila ovzduší a zmírnila napětí, které bylo patrné na předešlém formálním zasedání Rady v Bruseiu. Jak někteří účastníci víkendového setkání řekli zástupcům tisku, vzduch se nyní podle jejich názoru pročistil a příkop, který je dělí, se zúžil. Nelze už vyloučit možnost, že bude dosaženo kompromisu ve věci různých návrhů, které byly podány v souvislosti s plánovaným novým evropským parlamentem. Počet a rozdělení křesel zůstává hlavní překážkou ve vleklé debatě o přímo volebním parlamentu. Rada ministrů má před sebou čtvero návrhů. Předně návrh nynějšího strassburského parlamentu, aby se počet členů nového přímo voleného parlamentu zvýšil na 355, a to úměrně k počtu obyvatelstva, přičemž by byly provedeny zvláštní úpravy pro menší členské státy. Druhý návrh podala Francie s tím, aby nynější počet poslanců, to je 198 zůstal nezměněn, nebo aby byl přijat zcela úměrný systém zastoupení. Německá spolková republika předložila kompromisní návrh, aby byl dosavadní počet poslanců zdvojnásoben, ač s výjimkou delegace lucemburské, která by byla i v novém parlamentu zastoupena jako dosud šesti poslanci. A posléze Belgie navrhla, aby nový evropský parlament čítal 401 poslanců, přičemž by bylo původních 198 mandátů rozděleno podle dosud platného klíče a zbytek úměrně podle

Mezinárodní přehled

počtu obyvatelstva devíti států. Všechny tyto návrhy jsou na území evropské devítky předmětem kritiky z různých důvodů, ale hlavně proto, že navrhované rozdělení křesel, založené na voličstvu v jednotlivých členských státech, není pokládáno za vyvážené. V Británii je například akutní otázka zastoupení Skotska, Valesu a Severního Irska. Hlavní překážky na cestě k urovnání problému představuje Británie s Francií. Británie chce, aby se při rozdělení mandátů patřičně přihlíželo ke Skotsku, Valesu a Severnímu Irsku, zatím co Francie nadále žádá, aby byl přijat její návrh.

Rada ministrů se bude znovu zabývat touto neurovnou otázkou na formálním zasedání, které je stanoveno na počátek června. Jestliže neuspěje ani za dva týdny, nelze vyloučit, že bude svoláno zvláštní zasedání. Ministři zahraničí Evropské devítky jsou v nezáviděníhodném postavení. Nedohodnou-li se, budou se muset ujmout tohoto úkolu opět šéfové vlád, kteří s ním marně zavlád, kteří s ním marně zápolili v Lucemburku a polovině července v Bruselu.

NEJASNÁ ITÁLIE

K průtahům při vyjednávání o reformě Evropského parlamentu přispívá nemálo také nevyjasněná vnitropolitická situace v Itálii. Schyluje se tam k předčasným parlamentním volbám a k historickému rozhodnutí — zda-li a do jaké míry se budou v budoucnu podílet na řízení italského státu také komunisté. Ti se zprvu pokusili dostat se do vlády takzvaným historickým kompromisem — nabízeli se za koaliční partnery jen křesťanským demokratům — ale když byli odmítnuti, svou taktiku změnili. Jejich vůdce Berlinguer agituje při předvolební kampani nyní pro koalici všech italských politických stran s výjimkou fašistů. Velká celonárodní koalice má podle jeho koncepce vládnout několik let — do té doby, než se podaří vyřešit všechny svízelné hospo-

dářské a sociální problémy. Pro takovou koncepci se však vyjádřili až dosud jen socialisté. Křesťanští demokraté ji odmítají stejně kategorií jako odmítali historický kompromis.

NSR — POLSKO: DOBRÍ SOUSEDÉ . . ?

Osmého června přijede do Německé spolkové republiky na oficiální návštěvu polský vůdce Edward Gierek. Přípravy k ní jsou už v plném proudu a obě strany se snaží propůjčit této jedinečné události v dějinách obou zemí patřičný lesk. Minulý měsíc byli ve Varšavě dva prominentní západoněmečtí hosté — předseda "Východního výboru německého hospodářství" Otto Wolff von Amerongen a státní tajemník spolkového ministerstva hospodářství Detlev Tarsten Rohwedder. Varšava a Bonn oceňují zvláště hospodářskou stránku styků — především však Poláci, kteří usilují o co nejrychlejší industrializaci své země. Po nedávných rozhovorech se zdá, že dlouhodobá smlouva o polských dodávkách mědi a o západoněmeckém úvěru na rozšíření těžby mědi v Polsku bude brzy pod střechem. Vyjednávat se musí ještě hlavně o ceny. Pro druhý velký projekt, to je dodávku západoněmeckých zařízení na zplynování uhlí, musí být teprve objasněny technologické předpoklady. Je však možné, že do Gierkovy návštěvy bude vypracováno prohlášení záměru. K podpisu snad do té doby dozraje kulturní dohoda. Na přelěs přišla i výměna mládeže.

Pro Varšavu znamená Gierkova návštěva na Rýně slavnostní zahájení nové fáze ve stycích se spolkovou republikou. Poláci vyzdvihují, že nejde o normální, nýbrž o partnerské a přátelské vztahy, hlásila agentura DPA. Jak různí západoněmečtí politikové podtrhli po svých rozhovorech ve Varšavě, byli si se svými polskými kolegy zajedno, že Gierkova návštěva ve spolkové republice je vyššího řádu než normální státní návštěva a že se

svým významem v lektérém ohledu vyrovná francouzsko-německému usmíření za vlády kancléře Adenauera a prezidenta de Gaulla. Nepřehlédneme-li ke stykům mezi Varšavou a Východním Berlínem, je to v německopolských dějinách poprvé, co polský vůdce navštíví oficiálně Německo. Okolnost — že Gierek nezahájí svůj zájezd v Bonnu, ale v Hamburku v soukromém bytě spolkového kancléře Helmuta Schmidta, hodnotí varšavské kruhy jako gesto, které má podtrhnout mimořádný význam této návštěvy. Schmidt v pondělním rozhlasovém interview řekl, že "jako před pěti lety návštěva tehdejšího kancléře Williho Brandta ve Varšavě měla velký symbolický a psychologický význam, bude mít i Gierkova návštěva velký účinek nejen na západoněmeckou veřejnost, nýbrž i na veřejnost v Polsku. Musíme si všichni uvědomit," dodal spolkový kancléř, "že mír v Evropě závisí do velké míry na tom, že se tyto dva národy naučí žít spolu jako dobří sousedé a možno-li i v přátelství."

GISCARD V USA

Francouzští političtí komentátoři hodnotí Giscardův zájezd do Ameriky převážně pozitivně, někteří se však domnívají, že k němu nebyla právě nejvhodnější doba. Uznávají sice — že francouzsko-americké vztahy byly sotva kdy předtím tak dobré jako dnes, vyjadřují však obavu, že americký prezident se nemohl toho času svému francouzskému hostu dost věnovat. Je příliš zaneprázdněn předvolební kampaní a protože jeho vnitropolitická pozice není zrovna nejpevnější, nemůže se plně angažovat. Totéž platí také o americkém ministru zahraničí Kissingerovi. Podle francouzských komentátorů se za dané situace nedají očekávat od Giscardovy cesty žádné senzační politické výsledky, ale její význam přece jen podceňovat nelze.

ZMĚNY V SOV. POLITBYRU

V souvislosti s dohady o tom, zda-li a kdy sovětský vůdce Leonid Brežněv odstoupí, se vyskytly též spekulace o budoucnosti 53letého leningradského stranického sekretáře Grigorie Romanova — který byl před dvěma měsíci povýšen z kandidáta na řádného člena politbyra. Je pravděpodobné, že těžisko své činnosti přesune nyní do Moskvy, aby si tam připravil půdu pro další kariéru. S jeho urychleným postupem do čela strany se v moskev-

ských diplomatických kruzích sice nepočítá, ale nepřekvapilo by, kdyby jednou převzal po Kosyginovi předsednictví vlády. Je talentovaným organizátorem a jako tajemník leningradské organizace se velmi osvědčil. Značných úspěchů dosáhl zejména při zdokonaňování průmyslové infrastruktury a při zakládání produkčních združení.

Méně úspěšný byl v hospodářské sféře tajemník gruzínské kom. strany Ševardnadze, dosazený roku 1972, aby učinil přítrž korupci — černému obchodu a jiným hospodářským machinacím, pro něž mají Gruzínci vrozený talent. Vyměnil stovky vysokých úředníků a stranicových a vládních činitelů, byl však při doplňování politbyra opomenut.

SOV. "DIPLOMACIE" V ŘECKU

Přední athénský list "Vradyni" pochválil řeckou vládu za to, že vznesla námitky proti kontaktům sovětského velvyslance s řeckými opozičními politickými stranami, a dodal, že sovětskému představiteli byla uštědřena "diplomatická lekce". Řecký ministr zahraničí Dimitrios Bitsios jednal správně, když varoval sov. velvyslance Udalcova, aby postupoval opatrně při navazování těchto kontaktů, které by se mohly vykládat jako vměšování do vnitřních záležitostí Řecka. Řekl I. Udalcovovi, že by jeho návštěvy v hlavních sídlech politických stran mohly naznačovat, že Moskva favorizuje určité politické organizace. Udalcov odpověděl, že jeho kontakty mají jen "zdvořilostní ráz". Sovětský diplomat, který se ujal své funkce teprve v dubnu, vykonal ve dnech 10. až 14. května návštěvy u vůdců tří řeckých politických stran — Svazu středu, Všehelenské socialistické strany a Komunistické strany — takzvané vnější, která je pro Moskvu. Jak napsal list Vradyni, Bitsios dal Udalcovovi na srozuměnou, že taktika, kterou sleduje sovětský velvyslanec, není v souladu s elementárními principy diplomata. Brzy po tom, co byl jmenován nový sovětský velvyslanec v Athénách, řecký tisk se dohadoval, že Udalcov je nositelem nové sovětské politiky sblížení s Řeckem a že se bude snažit zlepšit představu o Sovětském svazu v řecké veřejnosti — kterou zklamal proturecký postoj Moskvu v kyperské otázce. Řecké noviny téhdy rovněž přetiskly informace zahraničního tisku, že Udalcov je důstojník Výboru státní bezpečnosti — KGB —, který připravoval mimo jiné sovětský vpád do Československa v roce 1968. Udalcov byl mnoho let radou sovětského velvyslanectví v Praze, odkud byl odvolán v roce 1970 a jmenován šéfem sovětské agentury Novosti.

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy životních pojištění plně zabezpečujících vaši ochranu. — Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

RUDOLPH PEŠEK, 145 87 Seventh Ave., Whitestone, L.I. N.Y. 11357 — tel. (212) 767-9746

GEORGE POSPISHIL, 24 West End Ave., Westwood, N. J. 07675 — tel. (201) 664-6511

ANEBO PŘÍMO:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"PIONEER OF FRATERNAL LIFE INSURANCE"

CSA PLAZA, 2701 S. HARLEM AVENUE, BERWYN, IL 60402

Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

Rusko před 90ti lety

(Pokrač. ze str. 3.)

dražního restaurátora česky: "Pozdrav vás pánbůh, pane Janato!" spustil jsem na svého krajana. Vypravoval mně o něm zauralský sládek Pinkava již za své návštěvy v Praze.

Od té chvíle byli jsme s krajanelem jedna ruka a mohli jsme si vyjít hned odpoledne na lov tetřivků.

Sládek Pinkava není již mezi živými, ale vdova po něm žije dosud v Jekatěrinburku. Jednoho syna jsem poznal, když mě dne 8. března 1934 v Praze vyhledal a přinášel zároveň fotografický obrázek svých rodičů.

Pernatá zvěř se prodávala na tumeňských tržištích velmi lacino. Za párek tetřivků nebo tetřevů se platilo 40 kopejek, za párek jeřábků 20 až 40, za párek koroptví 15 až 30, za sněhulky 15 až 20, za párek labuťátek 15 kopejek. Za zastřeleného zajíce žádal prodáváč 5, 6 kopejek, tedy asi 12 haléřů.

Se zásobou čaje, cukru a sucharů opouštěl jsem po třídenním pobytu v Tumeni starobyloou osadu tatarskou. V Tumeni končila tehdy železnice a cesta vedla pocestné na východ po řekách, po Tuře, Tobolu, Irtyši a Obi. Plul jsem do Tomska a bylo mi řečeno, že tam popluji deset dní a deset nocí.

Na dlouhé té cestě krátil si každý pasažér chvíli louskáním oříšků, které pocházejí ze šišek jehličnatého stro-

mu limba, známého v celém Rusku jakožto sibiřský cedr. Říká se, že "kedrové ořechy" chutnají lépe než mandle. Lodní kuchyně šla nám k duhu. Mezi pokrmy nescházela zvěřina a ryba. Za oběd o čtyřech chodech platilo se v kajutě první třídy 1 rubl, tedy něco málo přes 2 koruny. Také lodní doprava byla laciná. Za desítidenní plavbu jsem platil 22 ruble.

Zimou sibiřské řeky zamrzají.

Poříčního obyvatelstva je v těch končinách málo. Na celé cestě z Tumeně do Tomska počítalo se pouze 9 lodních stanic. Z měst byly to pouze Tobolsk, Samarov, Surgut a Narym.

Půlměsíc na dřevěných mešitách ukazoval, že plujeme krajem, kde jsou usazení mohamedáni, hlavně Tataři.

Devítidenní plavba do Tomska, potom cesta čtyřkolovou kibitkou z Tomska po Barabinské stepi k hornímu toku Irtyše. Povoze jsem urazil 1200 kilometrů, máje zapřažené dva rychlonohé koníky a pouze jednou pár volů. Několikadenní cesta po Barabinské stepi utíká rychle. Však se kibitka neboli tarantas hází na všechny strany. Proto ve voze nesedíme, nýbrž ležíme buď na posečené trávě, nebo raději na podušce, kterou s sebou každý pasažér vleče.

Kibitka nebude za jízdy jenom naší ložnicí, ale také

špejcharem. Já si vezl půl metru salámu, uzené ryby, pečenou kachnu, vak s cukrem, krabici čaje a suchary koupené již v Tomsku.

Jako lůžko na poštovních stanicích sloužila mi jedna ze tří aksamitových pohovek nebo raději podlaha, na níž jsem byl chráněn před kousavými štěnicemi. Zato využívali svého práva rychlonozí rusové, kterým říkájí v Sibiři prusáci, t. j. prusači. Barabinská step je pastýřským rájem, proto si hledí domorodci, Kirgizové a Tataři, chovu dobytka co nejvíce. Na stáda skotu, ovčích bravu, koní a velbloudů díváme se cestou skoro neustále a okusíme hříběcího masa a kvašeného mléka kobyliho neboli kumysu, až budeme hosty v jurtě bohatého kočovníka. Toho budeme se také napřed dotazovati, jak se daří jeho dobytku a teprve potom, jak se má jeho rodina.

Z Vladivostoku mě odvážela železnice mandžuskou hranicí do Chabarovska, potom jsem se plavil po Amuru a Bajkalu, uviděl jsem Irkutsk a přímý vlak věhlasné magistrály našel Smíchovana v první třídě z Irkutsku Moskvou přímo do Varšavy 12 dní a 12 nocí, a to za 100 rublů, tedy asi za 240 korun. Vzdálenost ta činí 6347 verst, tedy asi 6500 kilometrů.

Ve Vladivostoku jsem četl již na nádraží, že jest do Petrohradu 9877 verst, tedy přes 10 tisíc kilometrů a zpíval jsem si: Ku Praze je cesta dlouhá, já ji šlapat nebudu. Na svatou Rus vydával se tehdy pocestný bez obtíží. Rakouský pas byl podepsán na hranicích ruským úřadem a vrácen majiteli do vlaku, a od té chvíle se o něho nikdo v carství ruském a sibiřském nestaral.

KDO CHCE ZNÁT "SONNENFELDTOVU DOKTRINU"

Zahraničně politický výbor americké poslanecké sněmovny projednával v dubnu otázku tzv. Sonnenfeldtovy doktriny, pokud jde o americkou politiku ve střední a východní Evropě. Výpověď H. Sonnenfeldta, osobního poradce ministra Kissingera a různé články, uveřejněné v této souvislosti vydal nyní zmíněný výbor ve formě brožury. Tu lze objednat za 88 centů na adrese: Superintendent of Documents, US Government Printing Office, Washington, D.C. 20402, USA. Brožura, která jistě bude zájmat naše profesory politických věd a jiné zájemce o americkou zahraniční politiku, má tento název: United States National Security Policy Vis-a-Vis Eastern Europe (The "Sonnenfeldt Doctrine").

Listárna . . .

Vážená redakce,

připadám si trochu jako čarodějův učeň ve známé Goethově básni. Skutečně jsem nečekal, že moje — obávám se příliš emocionální — obrana jazykové cti mrtvého kamaráda Vráti Blažka spoluvyvolá takovou dlouhatánskou diskusi. Diskuse jsou však, myslím, přece jen k něčemu užitečné, a mimoto jsou základem demokracie. Mohu-li tedy nyní, několik měsíců poté, co jsem spáchal ten prvotní hřích, připojit pár slov na vysvětlenou některých věcí, jež diskuse snad dost nevyjasnila, zde jsou:

Je mi upřímně líto, že jsem se dotkl něčích citů, a neomlouvám mě, že moje byly také dotčeny. Bohužel, jde-li se s něčím na veřejnost, je to riskantní; i v demokracii.

Sám předmět sporu, tj. krása češtiny, je ovšem problém tak úzce související s nejsložitějšími otázkami estetiky, že jej sotva lze vyřešit v novinové polemice. Shodneme se ale možná na tomhle: ve spisovatelově práci s jazykovým materiálem záleží prostě na tom, "kdo to dělá a co v něm je, z čeho to dělá" (Chandler). Abych zůstal u velikánů: v diskusi vzpomenutý Villon dovedl napsat krásné básně sprostáckým argotem středověkých pobertů (po něm v jeho vlasti třeba Rictus). Na Whitmana se značná část tehdejší kritiky vrhla jako na "prase, které omylem zabloudilo do poezie". Tak klasické dílo jako Huck Finn je od začátku do konce napsáno v "hantýřce" negramotných Jižanů, atd., atd. Prostě, záleží na autorovi, ne na jazykové poloze, v níž píše. Tím nechci říct, že Blažek nebo já to dovedeme jako Mark Twain. Chci pouze naznačit, že používáme metody dnes stejně tradiční jako autoři, kteří píší výhradně v různých polohách jazyka spisovného — a že ten sám o sobě nezaručuje "krásu", lze dost snadno dokázat. Dnešní normalizovaná literatura vydávaná v Praze se většinou píše spisovnou, dokonce knižní češtinou, bez tvarových a syntaktických deformací. Přečtete si však něco z toho a sud'že sami, kdo říká o českém člověku víc a líp — jestli Blažek, nebo třeba takový Vladimír Klevís.

Také si myslím, že se dohodneme, že literatura není pouze (i když je patrně hlavně) záležitostí jazyka. Nemohu si pomoci: Ivan Skála má blíž k spisovné češtině v její knižní, tj. asi té nejspisovnější formě než Čapek nebo Poláček. Dal by mu proto někdo přednost? A příkladu Ivana Skály jsem užil ne proto, že bych chtěl vrhat absurdní stín podezření z duchovního spříznění se stalinismem u exulantů starších generací, ale abych názorně naznačil, že problém je složitější než jen jazykový. Taky jsem měl, přiznávám se, vztek.

Pokud jde o znalce, kteří na deseti řádkách omračivě dokáží, že někdo triviálně opisuje z Richarda Wagnera, ponechávám jim právo na takové polichocení vlastního ega. I zde je geneze ovšem poněkud složitější, neb existuje například také jistá paní Micawberová, a kromě ní i literatura zabývající se samoznakovou charakterizací a problémem vytváření drobných postav v literatuře.

Mnozí diskutéři konečně, na což jsem už zvyklý, uvádějí mé jméno zásadně ve spojitostmi s nehoráznými sprostárnami, takže člověku neznalému mých knih se jeví patrně jako nemravný bratr Jeníka z Bratřic. Ale nemohu si pomoci, většina mých spisků jsou něžná sentimentální díla, napsaná spisovnou češtinou v její obecné poloze, někdy dokonce v poloze zcela knižní (např. Legenda Emöke). Pravda je, že jsem patrně první český autor, jenž svému hrdinovi dal onemocnět nemocí, jíž se slušně říkalo všelijak, např. zajímavá. Zkušenější čtenář ovšem zase pozná, že je jí v Miráklu použito k obraznému vyjádření prastarého úsloví o "podivných cestách Páně", jimiž člověk k Němu bývá přiveden. A to zcela v duchu evangelií, v nichž se Ježíš pohybuje téměř zásadně ve špatné společnosti a ujímá se, s prominutím, i cizoložnic.

Konečně jeden zajímavý jev: nám do nakladatelství píše mnoho čtenářů, chtějících vyjádřit spokojenost s tou nebo onou knihou, kterou jsme vydali. To jsou ale soukromé dopisy. Lidé, kteří cítí potřebu psát veřejně, pro tisk, něco takového skoro nikdy neudělají. Autor napíše deset spisovných a milých knih a nakladatel vydá deset objektivně dobrých literárních děl, ale v tisku ticho po pěšině. Kdyby se našli dopisovatelé, noviny by jistě tiskly. Jenže se nenajdou, pokud si je nakladatel sám nezmobilizuje, a to se mu přičí. Pak též autor napíše knihu o společenské skupině, již víc než co jiného charakterizuje etudování na sloveso káletí v jeho lidové podobě a též nakladatel vydá sbírku napsanou mimo normu Pravidel pravopisu — a zájem lidí píšících veřejně se prudce projeví. Zvláštní věc, mně těžce pochopitelná.

Doufám jen, že tenhle dopis nezpůsobí opět řetězovou reakci — i když, zdá se, nejenom mě, ale i hodně čtenářů AMERICKÝCH LISTŮ tyhle věci dost zajímají.

JOSEF ŠKVORECKÝ

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.75% přinese 8.17%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na šesť roků

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

▼ jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplátíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připlatujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$40.000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.*

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021
aneb
2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710
and
590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

SPORT

Poslední zápasy I. fotbalové ligy: VSS Košice-Slavia 1:1, Trinec-Ostrava 1:2, Jablonec-Brno 3:0, Zilina-Inter 2:1, Plzeň-Trenčín 1:0, Slovan-Trnava 2:1, Dukla-Teplice 6:0. Tabulku vede Slavia s 34 body, následována Sn Bratislava s 33 body.

• Ve 27. kole II. fotbalové ligy byly sehrány tyto zápasy:

Nitra-Kladno 3:1, Slovan Liberec-Tatran Prešov 2:4, Baník Prievidza-Sparta Praha 2:1, Spartak Vlašim-D. B. Bystrica 2:1, Pov. Bystrica-Frydek-Místek 1:1, Příbram-Martin 0:0, Kys. N. Mesto-Michalovce 2:0, VŽKG-Bardejov 1:1. Tabulku vedou B. Bystrica, Frydek-Místek a třetí Sparta. Oba první kluby mají po 33 bodech, Sparta pak 32 bodů.

• Míňení jednotné tělovýchovných funkcionářů o baseballu či jeho lehčí odrůdě Softballu se obrátilo jako na obrátce. Najednou se připomíná mladým sportovcům, že baseball nebo softball jsou výbornou všestrannou průpravou pro ostatní druhy sportu a za příklad se dává úřadující mistr světa Kubla. Softball se liší od baseballu menším hřištěm, větším a měkčím míčem i některými drobnostmi v pravidlech. Baseball se hrál v Praze již v roce 1919. A kdo ještě ví, jak se baseball nazývá česky? Pasák, nebo pálkovaná. Od 15. 5. 76 mají soft — a baseball svůj vlastní Svaz v rámci ČČV ČSTV.

• Tři kanadští výškaři Joy, Ferragne a Forget obsadili výkonem 225 cm první příčku letošního světového žebříčku.

• Házenkářky Startu Bratislava se staly mistrem ligy před Oděvou Hlohovec a Zorou Olomouc. Ligu opouštějí obě pražská mužstva Slavia a Tatran Střešovice. Družstvo pražské Slavie bylo pronásledováno neobyčejnou smůlou, o čemž svědčí její 4. místo co do nastřelených branek. Celkové skóre je sice negativní, ale pozoruhodné — 354:389!

Maďarsko-SSSR 1:1, mezinárodní utkání v kopané. Banku za Maďarsko Fekete, za SSSR Nazarenko.

• Dr. Vladimír Bouzek, bývalý trenér čs. národního hokejového mužstva, bude v příští sezóně trenérem západoněmecký hokejový tým EV Füssen.

• Vyčichlo z Dukly Praha "trojskočil" na přeboru Prahy nový čs. rekord v trojskoku výkonem 16,87 m. Jeho klubový kolega Lacko vyrovnal čs. rekord na 100 m časem 10,1 vt.

• V Himaláji vrchol horolezecká sezóna. V neděli 16. 5. 76 vystoupili na "vrchol světa" Mont Everest po jihozápadní stěně dva — agenturou nejmenovaní členové britsko-nepálské vojenské expedice.

• Z Highbury, sídla "kanonýrů" anglického Arsenalu přichází návrh, aby za vstřelení tří i více branek dostal vítězný klub o bod více, než za normální vítězství. Má to být odpověď na to, že mužstva po vstřelení jednoho nebo dvou gólů se stáhnou do obrany a hra se dostane na úroveň, která vyvolává bolest očí.

• Hokejisté Montreal Canadiens získali již počtvrté Stanleyův pohár. Řada hráčů tohoto klubu bude reprezentovat Kanadu na zářijovém turnaji nejlepších šesti národních týmů na světě.

• Jak jsme se již minule zmínili, dostal trenér A. Malatinský povolení k působení v zahraničí. Povede holandský klub ADD den Haag, kde kdysi působil V. Ježek, nyní státní trenér čs. národního týmu. Ora Hemele bude šéfem klubu AEL Limassol na Kypru.

• Ve Frankfurtu/M. bude uspořádán předběžný turnaj "Dubler Cup", jakýsi Davis Cup seniorů. Vítěz frankfurtského turnaje postoupí do dalšího kola, které se bude hrát v Bad Homburg. Turnaje se zúčastní i wimbledonský vítěz J. Drobny.

• Přátelské mezinárodní střetnutí ve vodním pólu RH Košice — Mexico 7:6. Čs. mistr dosáhl cenného vítězství nad vítězem Panamerických her a účastníkem turnaje na OH v Montrealu.

• Bývalý čs. reprezentant kopané a hráč Sparty Pardubice a "hradeckých votroků" Zdeněk Zikán prohlásil, že v Československu žije v současné době jedno jediné fotbalové křídlo — František Veselý ze Slavia Praha. Ostatní jsou pouhé koncové spojky. Zikánova kariéra jako čs. reprezentanta skončila v přátelském zápasu ve Varnsdorfu, kde mu byla roztržena jeho obávaná levačka. Nyní pracuje jako dělník ve VCHZ Semtín a ve volném čase trénuje dorost VCHZ Pardubice. Zikán byl jeden z největších poválečných fotbalových talentů.

• Čs. reprezentanti obsadili na velmí dobře obsazené mezinárodní veslařské regatě v Ratzenburgu (NSR) čtyři první, pět druhých a čtyři třetí místa.

• Absolutním mistrem ve sport. gymnastice se stal po třídenních bojích v hale Zbrojovky Brno 30 letý M. Netušil z Dukly Báňská Bystrica před Janulidisem a Tabákem. Výkony nepřekročily průměr.

• Žebříček nejlepších svět. tenistů — muži: Connors 1891 bodů, Vilas 1878, Borg 1867, 75 — ženy: Goolagongová 1937, 75, Chr. Evertová 1934, 75, Wadeová 1888, 75 bodů. Kde zůstala slečna Navrátilová, která se o nehy nechala slyšet, že stane na 1. příčce světového žebříčku. S plným šatníkem, škatulí šperků a nevybíravými výrazy se tam špatně šplhá.

• To, že se odvážil vyhrát MS v ledním hokeji někdo jiný, než sovětská profice, je dosud předním tématem sáhodlouhých diskuzí v sovětském tisku. Bývalý trenér sov. týmu Černyšev svádí vinu na všechno možné, ale neuznává žádné lepší mužstvo. O kanadských ligových týmech píše s klukovským opovržením a předvídá dokonce vysoké porážky kanadského národního mužstva na MS 77 ve Vídni a samozřejmě prvenství sovětských superhokejistů. Všichni víme, že sověti hrají dobrý hokej, vždyť tak celý rok nic jiného nedělají, ale o nejlepším se dá mluvit až po skončení zápasu nebo turnaje. Za vyučnou dostali Rusové od Poláků — Černyšev by si přál asi nový stalinský Katyn.

• Za finanční podpory koncernu Coca-Cola uspořádá FIFA juniorské MS v kopané hráčů do 19 let "Pohár Coca-Cola". Turnaj se bude konat každý druhý rok. První turnaj bude uspořádán ve dnech 27. 6. až 10. 7. 77 v Tunisku za účasti 16 národních celků, z nichž 6 bude z Evropy, tři z Jižní Ameriky, dva ze Střední Ameriky a Karibské oblasti, po dvou z Afriky a Asie. Šestnáctým bude tým pořádatel země. Námitky prosovětských svazů kopané: není důstojné, že trofej ponese název Coca-Cola, protože firma sleduje především komerční zájmy. Navrhli bychom: "Pohár Brežněva", ale to by byla zase propagace okupace. Tak Coca-Cola je přece jen humanitnější název.

• Eddie Dibbs (USA) zvítězil na mezinárodním tenis. mistrovství NSR. Ve finále porazil obhájce titulu Španěla Manuela Orantese 6:4, 4:6, 6:1, 2:6, 6:1. V soutěži žen se stala mezinárodní mistryní NSR Angličanka Sue Barkerová, když porazila ve finále čs. hráčku R. Tomanovou 6:3 a 6:1.

• Siegrun Thon-Siegel (21) z NDR zlepšila světový rekord ve skoku dalekém o 7 cm na 6,99 m. Zdá se, že se letos konečně podaří překonat hranici sedmi metrů.

• "Sovětské reprezentanti se nezúčastní mužské i ženské šachové olympiády, pokud se uskuteční v Izraeli," píše se v prohlášení šachové federace SSSR. V prohlášení je zdůrazněno, že konání olympiády v zemi, jejíž vládnoucí kruhy i přes známé rezoluce OSN uskutečňují politickou agresi vůči svým sousedům se neslučuje s olympijskými principy. Tážeme se: okupace Československa se snad slučuje s olympijskou myšlenkou?

• Čs. házenkáři prohráli dvakrát v NSR. V Münsteru 17:15 a 28 hodin poté v Mindenu 18:16. Skvěle zahrál německý hráč Klüspies, který vstřelil v obou střetnutích 12 branek.

• Američtí sprinteri jsou ve formě. V Atlantě vyrovnal svět. rekord na 100 m Steve Williams před Harvey Glancem (10,0 vt.). V Modestě vyrovnal svět. rekord Jamajčan Don Quarrie a jeho jméno se dostalo v tabulce svět. rekordmanů na 100 m na osmé místo za Jim Hinesa, Eddie Harta, Rey Robinsona, Charlie Greena, Harvey Glance a Steve Williamse.

• Čs. fotbalisti se probíjeli ve svém 340. mezinárodním utkání do semifinále ME v kopané. V Kyjevě remizovali se SSSR 2:2. Československo se ujalo vedení Modrem po trestném kopu ze 24 m, po přestávce sověti vyrovnali, ale

branka Gallise šest minut před koncem utkání znamenala pro čs. tým nové vedení. Vyrovnávací branka padla z kopačky Brochina "v hodině dvanácté." Československo se střetne 16. 6. v Záříbě s finalistou posledního MS v Mnichově s Holandskem.

• NSR se kvalifikovalo do semifinále ME v kopané vítězstvím 2:0 nad Španělskem. Cassius Clay, alias Muhammad Ali prohlásil před koncem 1. poločasu: Tak strašně jsem se ještě nenudil. Pro evropské oči to žádná nuda nebyla. NSR se utká v semifinále 17. 6. v Bělehradě s Jugoslávií.

• Arnie Robinson (USA) skočil na závodech v Modestě 8, 31 m do dálky. Je to letošní nejlepší výkon na světě.

• Jméno Jan Kodeš byla označena tenis. raketa, vyrčená firmou Snauwaert pro letošní rok. Má dřevěný rám, zesílený skleným laminátem, jenž je pružný a šetrí hráčovu ruku.

WŠ/47

Mňačko spolupracuje s Arbeiterzeitungem

"Arbeiterzeitung", deník rakouských sociálních demokratů oznámil, že získal za pravidelného spolupracovníka slovenského spisovatele Ladislava Mňačka. Mňačko bude nyní do Arbeiterzeitungu pravidelně — každý týden psát kritické komentáře k jevům doby.

Weekend uprostřed alpských velikánů

Už dlouho se nesešli evropští zájemci na výměně myšlenek na nějakém větším setkání. Pravidelným organizátorem v Evropě byly duchovní katolické služby v západním Německu spolu s církevní organizací Opus bonum, která nově vzniká i v Holandsku a také odborový Svaz křesťanských pracujících ve Švýcarsku, který pod vedením obětavého ing. Husáka pořádá svá pravidelná jarní symposia v Zurzachu.

Společnost pro vědy a umění (SVU) se sídlem v USA nabízí jednu z možností setkat se na širším fóru, bez přihlídnutí k vyznání. Aktivní švýcarská pobočka SVU v Bernu připravila na dny 17. až 19. září v městě Interlaken v hotelu Europe evropskou konferenci (na kterou jsou samozřejmě zváni i hosté-krajané odkudkoliv) na téma Filosofie českých a slovenských dějin. Konference je pořádána k uctění zesnulého předseď SVU ve Švýcarsku Přemysla Pittra.

V pátek 17. září proběhne od 18 hodin seznamovací "cocktail-party," na které by žádný z účastníků neměl chybět. Konferenci zahájí dr. Mojmír Vaněk a po ní přednese úvodní referát dr. M. Hauner z Londýna na téma: "Hodnoty a hodnocení v naší historiografii." V sobotu jsou na programu tyto přednášky: Filosofie českých a slovenských dějin (prof. Krejčí z Lancasteru a dr. Skalický z Říma), Křesťanství, demokracie, marxismus — k aktualitě Masarykova odliazu (prof. J. M. Lochman z Basileje), Český a slovenský nacionalismus v rámci evropského vývoje (dr. K. Hrubý z Basileje a prof. M. S. Jurica z Padovy), Filosofie české kultury (prof. dr. M. Vaněk ze Ženevy). V neděli zakončí konferenci Pavel Tigris z Paříže na téma Postavení Československa v duchovní struktuře Evropy.

Konference má poskytnout podnět k zamyšlení nad základními otázkami národní existence a jejích perspektiv. Na každý referát bude navazovat bezprostředně diskuse účastníků. Zde bude možno vyjádřit a konfrontovat názory na palčivé otázky, k nimž se přemýšliví lidé doma nemohou dnes veřejně vyslovovat: jakými hodnotami jsme vázáni do struktury času a evropské kultury, co z toho je trvalé, co podlehl či podléhá dynamice vývoje, organických a násilných změn. Účast na konferenci není vázána na členství SVU a zúčastnit se může každý, účastníci budou mít příležitost k vzájemnému poznání a k hlubšímu dialogu mezi jednotlivci. Příhlášky přijímá (i na ubytování v hotelu Europe): dr. Zorka Černá, Brunnigasse 8, CH-3011 Bern, Schwiez.

— vah

V. VÝROČNÍ TRAMPSKÝ POTLACH

se bude konat 24. července 1976

na Highwood River, Alberta, Kanada.

ZVOU SE VŠICHNI DOBRÍ TREMPOVÉ A KAMARÁDI
OD OHNÍČKŮ

NENECHME ZAJÍT TO, CO NAM DÁVALO TOLIK ŠTĚSTÍ A
LEGRACE! TAK SE NA TO HOŠI TENTOKRÁT DOBRĚ PŘIPRAVTE
A TĚŠÍME SE NA SHLEDANOU V PŘEKRÁSNÝCH ROCKY MOUNTAINS,
KANADA. • VŠICHNI ZÁJEMCI PIŠTE NA JEDNU Z
UVEDENÝCH ADRES PRO DALŠÍ PODROBNÉ INFORMACE!

Ne 'turisté' a ne 'masnáci'!

OTAKAR PŠENÍČKA, 551 Queen Alexandra Way, S. E. Calgary, Alta,
Canada, Ph: (403) 271-8619 • JOSEF DVOŘÁK, Babb, Montana 59411,
USA, Ph: (406) 732-5175.

• Dvěma cestami můžeme dojít moudrosti: první je cesta zkušenosti, to je cesta nejtěžší. Druhá je cesta napodobení, to je cesta nejschůdnější. Třetí je cesta přemýšlení, to je cesta nejušlechtlejší.

Konfucius

BÍLÁ RŮŽE

K nedávno uplynulému triapadesátému výročí úmrtí paní Charlotty Masarykové otiskujeme vzpomínku, která nám byla přivezena z Československa.

Jednoho dne z jara 1916 zazvonila s tlukoucím srdcem plachá kvintánka v ulici U Brusky čis. 239. Ano, přála si mluvit s paní Masarykovou a paní Charlotta G. Masaryková ji přijala. Představila se. Byla žákyní Dr. Alice G. Masarykové a přišla poprosit o adresu vídeňského vězení, kde chtěla svou milovanou profesorku navštívit.

(Bylo to v době, kdy byla Alice vězněna ve Vídni pro podezření, že ukrýla vědecké spisy svého otce, který pracoval v zahraničním odboji a byl prohlášen rakouskými úřady za velezrádce.) Byla by návštěva možná?

To bylo moje první setkání s paní Charlottou G. Masarykovou. Měla krásnou tvář, jako řezanou ze slonové kosti, vroubenou stříbrolilými vlasy. Vysoká, vzpřímená postava působila vznešeně. Z celé její bytosti vyzařovala nesmírná vážnost a klid. Dala mi adresu a upozornila, že je třeba o návštěvu předem požádat vyšetřujícího soudce Dr. Preiningera. Z prvního mého rozhovoru s pí Charlottou Masarykovou mi nikdy nevymizí hluboký dojem samozřejmosti, se kterou mne vyslechla. Se svým plánem nesvěřila jsem se tehdy nikomu. Když však paní Charlotta G. Masaryková neviděla v uskutečnění mé návštěvy žádné překážky, všechno dobře dopadne — a také dopadlo. A tento pocit bezpečí a jistoty jsem měla při každém dalším setkání s ní. Jednala se mnou jako s dospělou, na to nikdy nezapomenu.

Ani v nejjantastičtějších snu se mi tehdy nemohlo snít, že ji příště uvidím — za necelé tři roky — jako choť presidenta Československé republiky na Pražském hradě. Když jsem v lednu 1923 byla přidělena Dr. Alici G. Masarykové jako sekretářka, žila jsem několik měsíců pod jedinou střešou s paní Charlottou G. Masarykovou v Lánech. Vidala jsem ji někdy z oken své pracovny, když se procházela parkem v doprovodu sestry Karin nebo Aničky Seidlové. Žila v Lánech v přísném klidu pravidelného života, ušetřena rozrušení, jež přinášely s sebou domácí i cizí návštěvy u hlavy státu. Starost o dům presidenta republiky převzala za svou churavou matku nejstarší dcera Alice. Paní Charlotta G. Masaryková prožila za války veliký nervový otřes, když zůstala po odchodu svého manžela a mladší dcery Olgy sama a byla pod ustavičným policejním dozorem. Starší syn Herbert, na-

daný malíř, zemřel na tyfus, dcera Alice zatčena a vězněna ve Vídni, mladší syn Jan jako důstojník stále na frontě v nebezpečí života. Starost o manžela a děti i muka častých trýznivých výsledků nakonec vyčerpaly její síly, takže byla obava, že se ani nedožije návratu svých druhých. Dočkala se a to byl pro ni nejlepší lék.

V domě presidenta republiky na Lánech byla krásná tradice, že v neděli bývali k pohostinnému rodinnému stolu pozváni i sekretáři a vždy dva rotmistři hradní stráže, kteří se střídali ve službě v Lánech. Na neděli přijížděli zpravidla dědečka navštívit i obě malé vnučky se svou maminkou a bývalo rušno. V ten den obědvala paní Charlotta v klidu sama a jen někdy přišla po obědě na chvilku posedět do haly, kde se podávala černá káva. Byla jsem vždycky šťastná, když přišla. V její přítomnosti bylo něco osvobozujícího. Hovořila se obvykle nezájemně, jen naslouchala a sledovala zejména pozorně svého chotě.

Ti, kteří věděli o její churavosti, vyvolané depresí válečného pronásledování se mne později ptávali, zda-li byla alespoň odměněna za všechno své utrpení vědomím mimořádného postavení a lásky, které se těšil T. G. Masaryk, první prezident Československé republiky. Měla jsem dojem, že ano. V jejím pohledu bylo vždy tolik oddanosti a obdivu, že přítomný Jan Masaryk jednou žertem pohrozil:

“Mama, ty jsi do něho zamilovaná já to na tobě vidím!”

Tomu se všichni, zejména ona, srdečně zasmáli. Prvního května 1923 byla paní Charlotta Masaryková raněna mrtvicí. Krátce před svým onemocněním vzpomínala na oslavy svátku pracujících, jichž se vždy jako sociální demokratka aktivně zúčastnila a řekla:

“Ten první máj jsem vždycky velmi cítila. Tak snadno se zapomíná, že je ještě tolik lidí, kteří nemají co jíst”. To byla poslední její jasná slova, neboť zasažena byla řeč a částečně pohybové ústrojí. Profesor Sylaba dojížděl denně do Lán. Sestra Karin, Anička Seidlová i Dr. Alice Masaryková se střídaly ve službě u nemocné. V zámečku se chodí po špičkách.

Prezident Masaryk trpí mlčiv. Zájezd do Domažlic neodřekne a věrně heslu — které dal vyřt do mramorového stolu v Bílé věži na Hradě: “Obci starostj své osobní podříd” překonává

svou bolest, aby nezpůsobil jiným zklamání a zbytečná vydání času, peněz a práce s chystaným přivítáním. Celý zájezd na Chodsko absolvuje podle určeného programu. S Lány je občas spojen telefonicky a teprve po splnění všech povinností se vrací k nemocné ženě.

Trináctého května v ranních hodinách přišla sestra Karin pro Dr. Alici. Chvilu velkého ticha rozloučení nastala. Bylo chladné květnové ráno, a v bílých kachlových kamnech pan Fencel právě zatápel, když jsem na dlouhé chodbě druhého patra potkala pana presidenta. Šel právě od zesnulé. V hlubokém dojetí projevila jsem mu svou soustrast. Podal ruku, ale nedovolil, abych mu ji políbila.

Sochař Štursa přijel sejmut pommrtnou masku. Byla postavena v rohovém pokojíku vedle ložnice zesnulé a ve výroční dny bývala okna osvětlená.

Čtrnáctého května 1923 přijel do Prahy maršál Foch na oficiální, již dlouho předtím ohlášenou návštěvu. Černé vlajky, vyvěšené na znamení státního smutku byly v Praze přes noc vyměněny za státní vlajky na přivítání vzácného hosta a teprve po jeho odjezdu znovu vyvěšeny. Čtrnáctého května byl maršál Foch přijat prezidentem Masarykem na Hradě. Den po největší ztrátě svého života, kdy každý státní zaměstnanec má právo na 3 dny volna, musel první občan republiky do služby státu.

Zesnulá byla vystavena v záplavě bílých růží a hořících svící v jednom z přijímacích pokojů vedle knihovny pana presidenta v I. patře lánského zámku. Jan Masaryk si vzal podušku a pokrývku, lehl si ve vedlejší místnosti a držel podle staré tradice v noci stráž u mrtvé. V den pohřbu přijelo do Lán mnoho rodinných přátel. Podávala se pro ně malá přesnídávka ve velké jídelně. Ačkoliv se sám jídla ani nedotkl, byl Jan vzorným a pozorným hostitelem. Byl vždy na svém místě.

Pohřeb se konal odpoledne, za velké účasti vlády, diplomatického sboru a legionářů. Sám vítěz světové války maršál Foch se pohřbu zúčastnil. Rakev, ověšenou girlandami bílých růží, vynášeli z domu zámečtí zaměstnanci. Za rakví kráčely nejprve obě malé vnučky — dcery zesnulého syna Herberta. Za nimi šel pan prezident uprostřed svých dcer Dr. Alice a Olgy provdané Revilliodové. Dále Jan Masaryk, paní Mila Masaryková — Slavičková, vdova po synu Herbertovi, Dr. Henri Revilliod a ostatní členové rodiny.

Smuteční průvod se ubíral lánskou silnicí, vroubenou rozkvetlými ovocnými stromy, pak odbočil ke hřbitovu vozovou cestou mezi poli. Sdružení pražských učitelů zpívalo Foerstrův sbor na Sládkova slova “Po ní cestou”, a všechno bylo právě tak jako v té písni: “vůkol mladé žito vlálo, skříván zpíval, slunce plálo na ty role otevřené, na ty oči uzamčené. S štěpů, jež kol cesty stály, květy v tvář jí napadaly . . .”

U hrobu četl kazatel Česko-bratrské církve evangelické František Urbánek tři vybrané kapitoly z Písma, z nichž mi utkvěl verš: “Chvály od lidí nepřijímám. Jestli, kdo vidí a soudí.” Lánský zahradník připravil velkou náruč bílých růží a rakev paní Charlotty G. Masarykové byla jimi zasypaná. Představa bílé růže zůstala mi úzce spjata s ní a stala se mi navždy symbolem matky.

Kýra

Telegraficky ze světa

Americký senát schválil 49 proti 35 hlasům dodatečné uvolnění částky 317 milionů dolarů, kterou požadovalo ministerstvo obrany na nákup dalších 60 mezikontinentálních balistických raket Minuteman. • Zlatou medaili sovětskému hudebníkovi Davidu Oistrachovi posmrtně udělila porota mezinárodní houslové soutěže belgické královny Alžběty. • 280 tisíc lidí je na Filipínách bezpřístřeší následkem záplav způsobených tajfunem Olga. • První volby do takzvaných lidových orgánů moci se konají v Angole sedmadvacátého června. • Vedle města Gazli, úplně zničeného nedávným středoasijským zemětřesením, byla k neopravení zničena i stará Buchará. • V padesátých letech se množství iráckých židů vystěhovalo do Izraele. Ted' se vrací — na přímou výzvu irácké vlády, která dokonce v tom smyslu inserovala v zahraničních novinách. • V Římě zahájilo hladovku několik desítek sovětských židů, kteří tam už dva roky usilují o přistěhovalecké vízum do USA. Místo do Izraele jeli tehdy z Ruska via Vídeň, do Itálie. • Japonsko: v roce 1850 tam nebyla jediná lokomotiva, či parní stroj, továrna, telegraf, žádné plavidlo větší než padesátistopé džunka. Dnes vyrábí tato země největší lodě. Už za druhé světové války měla největší a nejtěžší válečnou loď. • Socialistická internacionála hlásí z Londýna, že celoevropský socialistický kongres nebude, jak plánováno v letních měsících, ale nejdříve v listopadu. Důvod: neshoda v názoru na to, zda socialisté mají či nemají spolupracovat s komunisty. • Mezinárodní liga pro lidská práva požádala Organizaci spojených národů o přešetření situace v Indii, kde jsou vězení plná kritiků režimu a základní občanská práva jsou trvale porušována. • Západní oblast Číny byla postižena dvěma silnými zemětřeseními. Pekín hlásil škody, ale nepodal přesná čísla. • Podle zpráv francouzských dopisovatelů vzrůstá v Kambodži podzemní ozbrojená hnutí proti novému režimu. • Kompromis: po sedmi měsících tzv. tresčí války podepsala Velká Británie s Islandem dohodu o rybolovném právu v blízkosti islandského pobřeží. Obě země také obnovily diplomatické styky. • Australský ministerský předseda Malcolm Fraser vyhlásil nutnost nejužšího spojení s USA a opatrnost vůči Moskvě. • Nejnověji z Moskvy: Sovětský svaz a Filipíny navázaly diplomatické styky za návštěvy presidenta Marceose v SSSR.

Krajané - emigrace - exil

• Známosti z komunistických věznic padesátých let v Československu vděčí za svůj vznik Galerie Krause ve Švýcarsku, nedaleko Curychu. V jáchymovských táborech se poznali výtvarník Jan Kristofori a dnešní “majitel” galerie Oskar Leo Krause. Srpen 1968 je zavál do různých zemí a když Kristofori chtěl z dalekého Norska vystavovat ve Švýcarsku, přišlo se i na možnost české galerie v zahraničí určené pro výstavu exilových umělců. Oficiální a režimem schválení výtvarníci z Prahy měli možnosti vystavovat v Norimberku a v Curychu, ale pro nesčíslnou řadu umělců — emigrantů jsou příležitosti pramalé. Pokus o galerii ve Švédsku ztroskotat a tak pro západní Evropu zůstala jen Galerie Krause v Pfäffikonu, založená roku 1973 a kromě pravidelných výstav expedujících i české knihy a časopisy. Za necelou třiletou existenci se zde prodalo 240 obrazů od Čechů a Slováků, v prodeji vede nejvíce hledaný a kupovaný Jan Kristofori z Osla (bylo od něho prodáno plných 140 obrazů). Galerie má kolem 30 kmenových malířů. K největším událostem zde patřila i švýcarským tiskem patřičně zaznamenaná návštěva Alexandra Solženicyna v roce 1974, který si odtud odnesl jako dar Jana Kristoforiho. Zajímavou výstavu zde měl českoameričan Lecoque, původním jménem Alois Kohout, jeden z postimpresionistů (nar. 1891 v Praze). Kohout odešel z Československa v roce 1939 do Benátek a v r. 1951 do USA, kde žije, maluje a vystavuje i ve svých galeriích v Los Angeles. Zájem o koupi obrazů, hotově i na splátky, přece jen stoupá. 70% pak tvoří krajané, kteří kupují, co skutečně mají rádi, naproti tomu Švýcaři posuzují obraz více jako budoucí investici a uložení kapitálu. Po březnové výstavě malíře Jaroslava Bendy ze Švýcarska opět v galerii po dvou letech vystavoval profesor Karel Liška z NSR. Na červen pak je plánována výstava knižních ilustrací k sokolskému sluhu v Curychu pak speciální výstava, na podzim přijde malíř Gross a o vánocích tradiční společná vánoční výstava exilových umělců.

JAK SE KALILA MÓDA

Kdo se chce seznámit s "dernier cri de la mode" necht' nasedne neprodleně, ale výjimečně s padákem na zádech, do jednoho z "TU," nebo "IL" a odletí via Moscou do sovětského ráje. Tam na něj čekají ve Vsesvazovém domě modelů módní přehlídky, na západní poměry již dávno demodovaného oděvního produktu. V této budově "v potu tváře" tvoří kolektiv soudružských komunálních módních návrhářů, kteří působí inspirativně pro celý SSSR. Ale i každá svazová koloniální republika má svůj samostatný dům modelů, který má víceméně statut dohlizitele na dodržování módních předpisů, které dodá moskevský módní UV.

V rámci RVHP se scházejí tu či onde zástupci socialistických států a konfrontují své názory na vývoj módy. Každý ze zástupců přednese svůj teoretický názor a nechá jej předvést i v praktických ukázkách, aby oko vidělo.

Dávná soudružka a vedoucí odd. vývoje Ústřední bytové a oděvní kultury (ÚBOK) Mária Vitoušková se nechala slyšet: "Tam si pokaždé osvětlíme, co je v módě pro nejbližší sezónu ústředním motivem, v čem se přizpůsobíme (okopírujeme) světové módní tendenci a jak ji budeme aplikovat (a hlavně kdy?) na naše specifické (normalizačně okupační) socialistické podmínky. V Samarkandu třeba potkáte na ulicích holčičky oblečené v bílých šatech protkávaných zlatem (kožičím). V Taškentu oslní dezen, který se ne-

přetržité vyrábí od roku 1935 (těbůh!)."

Soudružka jaksi pozapomněla vysvětlit při vykreslování pestrého obrazu sovětských oděvních rozmanitostí, co za módní hit letí v Turkestanu, Azerbajdžánu či Uzbekistánu, takže by se na první pohled zadrželo, že čs. ženy jsou módně zmatené a neví, co na sebe. Ale toto zdání klame. České a slovenské ženy, dívky a panny, i když vzdor podpisu v Helsinkách nemají přístup k zahraničním módním časopisům, vytuší jakýmsi ženským intuitivním radarem, co je ústředním motivem světové sezóny a spíchnou si doma na staré člunkové singrovce po babičce fešné šatičky samy a nepotřebují nefešné socialistické porady soudružky Vitouškové, o jejímž vkusu se ostatně panny manekýnky

nevyjadřují právě nejspisovněji.

Soudr. vedoucí pak ještě poznamenala: "Když jsem v Moskvě sjížděla po nádherném eskalátoru do přenáděrně pohádkového Metra, mohla jsem pozorovat hlavy vzhůru vyjíždějících Moskvanů v tak skvostných čepicích, až se mi tajil dech." Nám se zase tají dech nad byrokratickým čarováním a kolonializátorskou unifikací módního rubáškování poddaných. Manželky komunistických potentátů se ale této

ČESKÝ HUMOR

Do opravný automatických praček přišel vítězoslavně čs. občan a radostně sděloval: "Tak jsem si konečně sehnal všechny součástky, které jste mi nemohli sehnat vy..."

"To je dobře," pochválil spokojeně vedoucí zákazníka, "a teď si ještě sežeňte opraváře a my vám to potom už jen vyfakturujeme..."

CAE

nalajnované linie zdaleka nedrží. Paní Zdenka (Fierlingerová) neváhala dát za pouhou sukénku úzké fazóny v pražské Textilní tvorbě Na příkopěch 4.000 Kčs a pro paní první dělnickou prezidentovou Gottwaldovou musela být v salóne paní Podolské stále volná výrobní kapacita.

Divíme se jen, že soudružka Marie Diorovna Vitoušková nepoučila včas a vhodné soudruha hlavu státu a partaje a nechala ho pobíhat po sjezdu KSSS v Moskvě v jedné a té samé kravatě zn. Hedva. Ale zato mu dopomohla k titulu "Cravatman 76", za což by jí měl být udělen řád "Rudé stehovačky."

Jan Dán

Houbařské žně

po celý rok mají v provozovně podniku Pražské drůbežárny Libuš v Zásnukách u Kolína. V prostorách bývalého pivovaru vybudovali moderní pěstírnu žampionů, největší v Čechách. Letos sklídi přes 25 tun těchto chutných hub.

GALERIE KRAUŠE

TUMBELENSTRASSE 37
8330 Pfäffikon ZH
Tel. 01 - 97 30 66

pořádá pravidelně výstavy našich exilových umělců, prodává obrazy, reliéfy, písničky, kresby, grafiku, provádí tisk a expedici různých exilových časopisů a prodává knihy všech exilových nakladatelství.

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMŮ:

Pravidelné schůzky — přátelská popovídání pro krajany ze Stuttgartu a okolí v rest. Flurwirt, Flurstr. 9 (blízko Kurhaus), Stuttgart-Bad Cannstatt. Nejbližší data: 20. dubna, 18. května a 15. června.

• **Středa 9. června od 20 hod.**, Švýcarsko-Curych v sále Freizeitanlage Wipkingen, Amperstr. 4: Koncert Jiřího Kozelky na violoncello a Hanspetera Seippe na klavír. Na programu J. Bodin de Boismortier, Claude Debussy a Karel Stamice. Pořádá Čs. beseda Sv. Čech.

• **Sobota 12. června** NSR-Wiesenstein (poblíž Geislingen). Již tradiční automobilová rallye "Žizeň". Informace: J. Toinan, Čs. kult. spolek, Syrlinstr. 20, D-7900 Ulm/Donau, tel. 0731/64 687.

• **Neděle 13. června**, Švýcarsko-Curych: Celodenní výlet v oblasti Greifensee i pro starší a rodiny s dětmi. Pořádá Čs. beseda Sv. Čech. Inf. Zpravodaj, CH-8875 Obstalden, GL.

• **Sobota 12. června**, NRS-předměstí Kolína n. Rýnem-Refraath (přímé spojení tramvají č. 1 z Köln) — Letní taneční večer na terase hotelu Klosterhöfchen, Olpener Str., silnice B 55, směr Bensberg. Možnost ubytování na místě. Pořádá spolek Bohemia, vstupné DM 10, — (studenti sleva). Od 20 hod. Inf. na tel. 02204/6 15 12.

• **Sobota 12.-sobota 19. června**. Itálie-Rím: Pout' do svaté země za vedení Otce Josefa Krejčíka. Inf.: Velehrad, Via Concordia, I-00183 Roma.

• **Neděle 13. června**, Königstein u Frankfurtu/M.: Celodenní duchovní obnova, od 9 do 17 hod. Inf.: Velehrad, Frankfurt (adr. nahoře).

• **Úterý 15. června**, NSR-Stuttgart-Cannstadt, rest. Flurwirt, Flurstr. 9. Členská schůze Sdružení čs. krajanů ve Stuttgartu.

• **Sobota 19. června**, Francie-Ronchamp od 11 hod.: Mariánská pout' s návštěvou vojenského hřbitova v Cernay. Přihlášky: P. Ant. Bernáček, D-7712 Blumberg-Fützen.

• **Sobota a neděle 19. a 20. června 1976**, NSR-Oberursel u Frankfurtu/M. Výstava českých malířů (Kristofori, Liška, Křížan) a prodejní výstava knih. V hotelu Panorama. Pořádá Galerie Krause ze Švýcar.

• **Úterý 6. července**, německo-švýcarská hranice, NSR-Konstanz od 17 hodin: Tradiční pout' k Husovu-Jeronymovu kamenu do Kostnice, kde promluví prof. dr. Jan Milíč z university v Basileji. Pořádá Čs. beseda Sv. Čech. Zařazeno do programu IV. sletu Čs. Sokolstva v zahraničí.

Informace o dětských táborech:

Evropská rada českého a slovenského exilového skautingu, Postbus 2480, NL-Utrecht, Nederland.

Tábor v domě Opus bonum: Alentannenstr. 33, D-7716 Geisingen — Gutnandigen 2.

Česká škola v Norsku: pí A. Kvapilová, Holandtsgate 1, N-Oslo. Tábor v Dolomitech: Velehrad, I-39030 St. Martin in Gsies (BZ), Itálie. Letní skautské tábory: Verband d. tschechoslowakischen Pfandfinder, Postfach 295, CH-8021 Zürich.

• **Čtvrtek 22. 8. — Pondělí 26. 8.**, Itálie-Brixen: Symposium Křesťanské akademie na thema: Moderní theologické proudy a problémy i jejich odraz v praktickém životě křesťana. Inf.: Academia Christiana, Via Concordia 1, I-00183 Roma.

Data pro zapamatování:

• **Pátek 2. července — pondělí 5. 7. 1976**: Švýcarsko-Curych. IV. slet Československého Sokolstva v zahraničí. Inf.: Sokol Zürich Postfach, CH-8125*Zollikerberg.

• **Neděle 10. července po celý den**, jih Německa — Ellwangen: Krajská národní pout' ku sv. Metoději. Informace u duchovních služeb včetně zajištění ubytování.

• **Evropský poradní kruh vůdců čs. exilového skautingu** pořádá skautské tábory od 11. do 31.7., od 1. do 21.8. 1976 v Německu, od 3. do 24.7. v Rakousku, od 17 do 31.7. ve Švýcarsku. Veškeré informace: Exil. skauting, Postbus 2480, NL-Utrecht, Nederland. Počet nováčků omezen!

• **Pátek 9.-11. července 1976**, NSR-Königstein (u Frankfurtu), 5. Naardenská setkání 1976 a celoxilový kongres J. A. Komenského. Inf.: Naardenský výbor, 22, Ladbroke Sq. London, W. II. England.

• **Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic**, ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

Přihlášky: P. A. Bernáček, farář, D-7712 Blumberg-Fützen, tel. 07702/21566

• **13. až 15. srpna**, USA-Washington: VII. sjezd SVU na thema: Přínos Čechů a Slováků Spojeným státům a Kanadě. Inf.: SVU, P.O. Box 1614, Long Island City, N. Y. 11101, U.S.A.

• **Sobota 11.-neděle 12. září**, Rakousko-Mariazell: Pout'. Přihlášky: p. Alfons Novotný, Hörneggasse 4/14, A-1030 Wien.

• **Pondělí 13. 9. — neděle 19. září 1976**, NSR-Hünfeld u Fuldy. Akademický týden. Setkání krajanů při přednáškách a zábavě z celé Evropy. Inf.: Velehrad, Allerheiligenstr. 52, D-6000 Frankfurt/M. 1. Informace o dětských táborech, podzimních prázdninách mladých: P. Josef Šimčík, Feldstr. 109, CH-8004 Zürich.

• **Schůzky v Norimberku** každý čtvrtek na Velehradu, Zufuhrstr. 8, tel. 0911/26684. (V únoru byl na programu starý český film: C. k. polní maršálek, Masopustní veselice aj.).

AUSTIN U VLTAVY

Leyland International podepsal s podnikem Motokov dohodu o dodávce 300 osobních automobilů typu Allegro Austin 1500 na československý trh. První auta tohoto typu

mají přijít do ČSSR už počátkem letošního srpna. Leyland International zaručuje také dodávku náhradních dílů a uvažuje i o zřízení servisních zařízení v některých čs. městech.

SKAUTSKÉ LETNÍ EXILOVÉ TÁBORY V EVROPĚ

Již několik roků pořádá v exilu Poradní kruh českých a slovenských skautských exilových činovníků a vůdců tábory, na kterých se setkává mládež z různých zemí. Zde je jejich společnou řečí mateřština, národní a skautské písně a skautský život v romantickém prostředí přírody.

Pro toto léto se chystají v Evropě tyto chlapecké a dívčí tábory:

oblast Německo-střed ve středním Německu ve dnech od 4. do 24. července,

oblast Německo-jih v Bavorsku ve dnech 1. až 21. srpna,

oblast Švýcarsko ve Švýcarsku ve dnech 11. až 31. července,

a druhý 17. až 31. července,

oblast Holandsko ve středním Rakousku ve dnech 3. až 24. července.

Poplatky za všechny tábory jsou minimální a v podstatě kryjí jen režii. Zatím — nezávazně — je to asi 250 — 300 DM za 3 týdny. Táborů se zúčastní především skautská mládež organizovaná ve svých oddílech jednotlivých oblastí, ale neuzavírá se možnost těm, kteří pro roztroušenost našeho exilu nemohou být členy existujících oddílů, ale chtěli by se tábora zúčastnit, a poznat skautský život v jeho nefalšované formě.

Rodiče, kteří projeví přání své děti zapojit do exilové skautské výchovy, mohou je přihlásit na adrese "Evropská rada českého a slovenského exilového skautingu, postbus 2480, Utrecht, Holandsko", odkud dostanou formulář přihlášky a sdělení, kde se tábory budou přesně konat. V předběžné přihlášce uveďte své jméno a adresu, jméno a datum narození dítěte (nejméně 7 roků) a dobu, kdy byste chtěli dítě do tábora vyslat, případně jiná data (ovládání mateřské řeči, příslušnost dítěte ke skautingu, Vaši příslušnost ke skautingu), která by byla důležitá pro vůdce tábora.

—ve—

AMICO — prodejna knih — AMICO

Dodáváme knihy všech exilových nakladatelství. V současné době máme na skladě dalších třista titulů českých i slovenských knih. Také kazety s českou i slovenskou hudbou si můžete u nás objednat. Napište si o náš "ZPRAVODAJ AMICO" rádi Vám jej pošleme.

AMICO

POSTBUS 66, VAALS — HOLLAND